

domboldhatos pincézése kőszőlővel,¹ esetleg az 1573-ban és 1575-ban, összehúzóban szereplő római kőrival² azonosított.

○ A—Kk Vilyonya első említése 1360-ból való, ekkor a fehérvári képtalan, akiknek 50 nemos jobbgyérfélt tudunk.³ 1488-ban 36 Ft adót fizetnek lakosai.⁴ A XVI. sz.-ban portának nagy része pusztas vagy engedély. Falotákba tartozik, de a tőlüknek is adózik.⁵ 1653-tól a Zichy család birtokozza.⁶ A XVI. sz.-tól 8 malomról tudunk, köztük az egyik háromkerékű.⁷

¹ Fényes 1861, IV. 302. * Hómfal 1907, 88. * Esterházy 1868, 32. 37. * OL. Újság 1718, p. 7. Zichy II. P. 88. de A. sz. 7. * Komáromi 1823, 348. * Csécsk 1827, 280. * Fákas 1842, 128. * Jia—Komárom 1864, 407—408. * OL. Újság 1866, p. 1 (1879), 3718. p. 2 (1878).

53/3. HOMOKGÖDÖR: ○ I

A kopár domboldalon nyitott homokgödörben négy, jól körülhatárolható, aljkőes peticos kőből építet békéket figyelünk meg. A békéknek sem találtak cserepeket. (Németh, 1964.)

53/4. TEMTŐFOLDE: ○ U, Kő

A Királyszentistván—Vilyonya vasútállomás közelében, az országútra lejtő domboldalon, mélyen szántott földön endrványos ókori kerámia mellett a vonalozásban edények kultúrájába tartozó kerámia¹ és egy fűrés díszű római cserepek² gyűjtöttünk. (Németh, 1964.)

A Komáromyknál a Belsőgy DNY-i oldalán emeltet római leltőhely — melyet Révész F.

is feljegyzett — minden bizonytalansággal a területre vonatkozó.³

¹ VHM 65.328.1. * VHM 65.328.2. * Révész Ján. 11/120; Komáromy 1920, 192.

60/3. SZÉLESKAPÁS-DÖLŐ: ○ R

A Sédre lejtő szelvényében kisebb csoportokban elhelyezkedő ókori cserepeket találtunk. A durva felületű, sz. formán kanzaként-sótt előtörték és szőleszszalagfűl törődék a badoni kultúrába tartozik.¹

+ Kk Ugrányt két XVI. sz.-i peremtörődéket is gyűjtöttünk.² (Németh, 1964.)

¹ VHM 65.330.1—2. * VHM 65.330.4.

53/5. FELSŐMAJORITÓL ÉNY-RA: ○ Kő

A Sédre lejtő domboldalon, a Ringer-malomtól DK-re Vízmer K. római épület 1—15 m hosszúságú alapfűlére bukkant.¹ A 1 északny. peremes téglával és halacsos kővel felépített területen befűlt díszítés és barbotidézis oldaltörődékeket, valamint vízszintes kihűlés, barbotidéz perem edénytörődékeket találtunk.²

+ 8 Az ugyancsak gyűjtött edények sárv. máshabóságát oldaltörődék kőszőlőcsomók.³ (Németh, 1964.)

¹ VHM Invasz 1948/306. * VHM 65.331.2—3. * VHM 65.331.1.

MŰEMLEKEK

M II 5605 Vilyonya

863-4/1953

Kossuth u.

hrsz: 332

Ref. templom, római stílusú, 13. sz. Temys 17. sz-4. Külsője megőrizta a 19. sz.-ban.

M III 5606 Vilyonya

22509/1958

Kossuth u. 47.

hrsz: 304

Ref. paplak, középkori maradványokkal. Átépítve 1911-ben.